

Dosarul nr. 3ra-991/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G.Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bețivu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 10 august 2018, Vasile Bețivu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă (f.d. 1-14).

În motivarea acțiunii reclamantul Vasile Bețivu a indicat, că prin decizia nr.91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, i s-a refuzat recalcularea pensiei stabilite anterior, pe motiv că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, iar Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nu prevede stabilirea repetată a pensiei, după o eventuală reangajare în serviciu (f.d.5).

Reclamantul a considerat neântemeiat răspunsul nr.91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, invocând că începând cu data de 27 octombrie 2007, a fost încadrat, la cererea personală, prin contract, în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat.

Astfel, la data de 30 martie 2015 a demisionat din funcție, fiindu-i stabilită pensia pentru 22 de ani de vechime în muncă, în mărime de 50 % din salariul mediu lunar, conform funcției deținute.

Ulterior, la data de 10 aprilie 2015, s-a reangajat în cadrul serviciului militar/special prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a activat până la data 31 mai 2018.

Reclamantul a reiterat, că în temeiul ordinului nr. 142p/r din 25 mai 2018 al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a fost acceptată demisia, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat și i-a fost stabilită o vechime în muncă, calculată la data de 31 mai 2018, de 26 de ani, 9 luni și 8 zile, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Reclamantul a invocat, că la data de 04 iunie 2018, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în muncă de 26 ani, 9 luni și 8 zile, din salariul mediu lunar stabilit pentru ultimele 12 luni calendaristice, însă prin decizia nr.91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău i s-a refuzat recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă de 26 ani, 9 luni și 8 zile.

Reclamantul Vasile Bețivu a solicitat anularea deciziei nr.91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău privind refuzul stabilirii pensiei, cu obligarea efectuării recalculului pentru vechimea în muncă, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din 31 mai 2018.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Vasile Bețivu, s-a anulat decizia nr. 91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, privind refuzul stabilirii pensiei în privința lui Vasile Bețivu. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă lui Vasile Bețivu, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat din data de 31 mai 2018.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bețivu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă.

La data de 21 august 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

Ulterior, la data de 25 septembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recursul pe suport de hârtie cu semnătura olografă (f.d. 135-138).

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a

invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a punctat că art. 2 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, stabilește expres momentul apariției dreptului la pensie a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Recurenta a notat că prevederile art. 61 din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, reglementează dreptul la recalcularea pensiei stabilite anterior și situațiilor în care recalcularea poate fi efectuată. Prin urmare, recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare (ce nu au fost prezentate la stabilirea inițială a pensiei), ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei Legi.

Recurenta a invocat că din prevederile legale menționate, rezultă cert că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu, cu dreptul de a fi recalculată în condițiile Legii. Mai mult, Legea nominalizată nu prevede dreptul la recalcularea pensiei după o eventuală reangajare în serviciu și după eliberarea din serviciu, adică pensia să fie recalculată din veniturile obținute după stabilirea pensiei, precum pretinde intimatul.

Recurenta a subliniat că Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nu prevede recalcularea pensiei stabilite anterior colaboratorilor instituțiilor de forță în legătură cu obținerea a unei noi vechimi în muncă în urma reangajării.

Recurenta a reiterat că neîntemeiat instanța de apel a conchis că intimatul Vasile Bețivu, întrunește condițiile art.61 alin.(1) din Legea nominalizată. Recurenta a evidențiat că intimatul Vasile Bețivu nu a prezentat acte noi, obținute în urma reangajării, pentru perioada 10 aprilie 2015- 31 mai 2018, iar în asemenea circumstanțe, actele respective nicidecum nu pot fi luate în considerare la recalcularea pensiei stabilite anterior la data de 31 martie 2015.

Recurenta a menționat că specificarea concretă, prin lege a unor chestiuni, la caz, ce țin de drepturile de pensionare a colaboratorilor instituțiilor de forță, nu pot fi interpretate astfel decât prevede legislația în vigoare.

Recurenta a invocat că nu există un act normativ, care să prevadă recalcularea pensiei stabilite anterior, în legătură cu obținerea unei noi vechimi în muncă, în urma reangajării, iar instanța de fond cât și cea de apel eronat au constatat, că intimatul Vasile Bețivu, întrunește condițiile prevăzute de art. 61 alin.(1) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

La data de 16 septembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Vasile Bețivu și Serviciului de Protecție și Pază de Stat, copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 130, 140).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că Serviciul de Protecție și Pază de Stat a recepționat copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 152).

Prin referința depusă la data de 28 octombrie 2020, Serviciul de Protecție și Pază de Stat a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.142-144).

Prin referința depusă la data de 06 noiembrie 2020, Vasile Bețivu, reprezentat de avocatul Andrian Vescu, a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.154-157).

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 iulie 2020, fiind notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 26 august 2020, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronica, anexat la materialele dosarului (f.d. 125). Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 25 septembrie 2020, este în termen.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost numită examinarea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în complet de 5 judecători.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Iar, în conformitate cu art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în

apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Conform art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Iar, art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre prin care respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)-e).

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că Vasile Bețivu din 18 octombrie 1996 până la 29 decembrie 1997, a activat în cadrul organelor afacerilor interne al Republicii Moldova. Ulterior, din 01 iulie 1999 până la 26 octombrie 2007, a activat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Începând cu 27 octombrie 2007, a fost încadrat prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat. Astfel la data de 30 martie 2015 a demisionat din funcție și i-a fost stabilită pensia, pentru 22 de ani de vechime în muncă, în mărime de 50 % din salariul mediu lunar, conform funcției deținute. Ulterior, la data de 10 aprilie 2015, s-a reangajat în serviciul militar/special prin contract în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a activat până la data 31 mai 2018, fapt ce se confirmă prin ordinul SPPS nr.142 p/r din 25 mai 2018. Prin ordinul respectiv a fost acceptată demisia, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecției și Pază de Stat și i-a fost stabilită o vechime în muncă, calculată la 31 mai 2018, de 26 ani, 9 luni și 8 zile, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

La 04 iunie 2018, Vasile Bețivu s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea pensiei pentru vechime în serviciu, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, din data de 31 mai 2018.

Prin decizia de refuz nr. 91/2018/28887 a Casei Naționale de Asigurări Sociale din data de 16 iulie 2018 a fost respinsă cererea depusă de intimatul Vasile Bețivu din data de 04 iunie 2018, privind recalcularea pensiei, fiind invocat faptul că este refuzată recalcularea pensiei stabilite anterior la data de 31 martie 2015, din motiv că dreptul la pensie apare o singură dată, după eliberarea din serviciu. (f.d.5).

În rezultat, la data de 10 august 2018 reclamantul Vasile Bețivu a depus cerere

de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei nr.91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun.Chișinău, privind refuzul stabilirii pensiei, cu obligarea efectuării recalculului pentru vechimea în muncă, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice, precedente concedierii din data de 31 mai 2018.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a admis acțiunea depusă de Vasile Bețivu. Astfel, a anulat decizia nr. 91/2018/28887 din 16 iulie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Centru, mun. Chișinău, privind refuzul stabilirii pensiei în privința lui Vasile Bețivu. A obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei pentru vechimea în muncă lui Bețivu Vasile, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, din data de 31 mai 2018.

Curtea de Apel Chișinău examinând apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a conchis asupra necesității respingerii acestuia și menținerii hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Colegiul reține că, la caz, obiect a examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ, îl constituie verificarea legalității deciziei de refuz a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 91/2018/28887 din 16 iulie 2018 și a cerinței subsecvente de obligare a autorității pârâte de a efectua recalculul pensiei pentru vechimea în serviciu lui Vasile Bețivu, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedieri din 31 mai 2018, a tuturor veniturilor înregistrate, cu includerea în vechimea în serviciu a perioadei 10 aprilie 2015 – 31 mai 2018.

Totodată, Colegiul lărgit reiterează că Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat ca temei de refuz în stabilirea unei noi pensii a intimatului Vasile Bețivu pentru vechimea în muncă, faptul că dreptul la pensie apare o sigură dată după concedierea de la serviciu, cu dreptul de recalculare în condițiile legii, condiții ce nu se atestă la caz, ori legea nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie după restabilirea la serviciu în serviciul militar, după cum a invocat, interpretat și solicitat intimatul Vasile Bețivu inițial în cererea prealabilă, iar mai apoi în prezenta acțiune.

În corespundere cu art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în redacția în vigoare la data depunerii de către intimat a cererii de recalculare a pensiei și la data emiterii actului administrativ contestat), militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne și care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Iar, în corespundere cu art. 7 în coroborare cu art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Conform art. 50 alin. (1) lit. b) din aceeași Lege, pensiile se stabilesc pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne - de la data eliberării din serviciu, dar nu mai devreme de ultima zi în care au fost asigurați cu soldă.

În contextul normelor enunțate, reiese că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Sub acest aspect și având în vedere că, din data de 30 martie 2015 Vasile Bețivu beneficiază de dreptul la pensie militară pentru vechime în muncă, în temeiul art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-indicate, este evident că instanțele de judecată, examinând cauza, greșit au concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii lui Vasile Bețivu. Or, deși ultimul, începând cu data de 10 aprilie 2015, s-a reangajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, unde a îndeplinit serviciul militar până la data de 31 mai 2018, când a fost demis în temeiul art.34 din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii în muncă, obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă – 30 martie 2015.

Aceasta deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Astfel, ținând cont de faptul că din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, obiectul acțiunii ține de dreptul persoanei la recalcularea pensiei, drept ce

face parte din categoria drepturilor sociale, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a asimilat dreptul la prestații sociale unui drept de proprietate, în sensul articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană, Colegiul pentru a nu leza dreptul lui Vasile Bețivu la proprietate va analiza temeiurile de recalculare a pensiei prin prisma prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, care reglementează expres că recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Din sensul logico-juridic al normei art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, rezultă cert și expres trei situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

La materialele dosarului, însă nu sunt anexate probe din care să rezulte că la 30 martie 2015, lui Vasile Bețivu i-a fost stabilită pensia la prelungirea peste limita de vârstă a termenului de aflare în serviciu, în condițiile articolului 2 alin. (2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele recurente precum că situația reclamantului Vasile Bețivu nu cade sub incidența art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă, după restabilirea la serviciu în serviciul militar, or, din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei.

În așa mod, Vasile Bețivu putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecării, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, reclamantul/întimat a pretins din nou la aceiași categorie de pensie, de care beneficiază din 30 martie 2015.

La fel, această concluzie derivă și din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, care de asemenea nu admite stabilirea din nou a aceiași categorie de pensie.

Respectiv, decizia privind refuzul stabilirii pensiei nr. 91/2018/28887, emisă la 16 iulie 2018, este legală și temeiuri de a fi anulată nu există, ceea ce impune de a constata că cerințele lui Vasile Bețivu cu privire la recunoașterea ca ilegală și anularea deciziei de refuz nr. 91/2018/28887 și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechimea în muncă de 26 ani, 9 luni și 8 zile, sunt neîntemeiate, motiv pentru care recursul urmează a fi admis, actele judecătorești contestate casate, iar acțiunea urmează a fi respinsă.

Or, Vasile Bețivu nu se încadrează în categoria persoanelor, care ar putea să beneficieze de recalcularea pensiei pentru vechime în serviciu, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544 din 23 iunie 1993, având în vedere faptul, că acestuia anterior i-a fost stabilită pensie pentru vechime în muncă și este deja beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, stabilită conform Legii nominalizate.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că atunci când pensia a fost stabilită la data de 30 martie 2015, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, Vasile Bețivu este în drept de a solicita Casei Naționale de Asigurări Sociale stabilirea unei noi pensii pentru vechime în muncă.

Or, la caz, instanțele de judecată obligând Casa Națională de Asigurări Sociale de a reexamina și stabili din nou mărimea pensiei lui Vasile Bețivu, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat la 31 mai 2018, nu au luat în considerare prevederile legale expuse supra, și anume, că recalcularea mărimii pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi, se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul instanțelor ierarhic inferioare, precum că Vasile Bețivu fiind reîncadrat în serviciul militar prin contract, după stabilirea pensiei inițiale, i se permite stabilirea și actualizarea din nou a mărimii pensiei, în baza vechimii cumulate pentru toate perioadele serviciului militar, deoarece acesta contravine normelor citate, or, recalcularea pensiilor stabilite anterior, poate avea loc în cazul în care este prelungit peste limită de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne, condiție care nu se atestă la caz.

Cu toate acestea, reclamantul Vasile Bețivu poate beneficia ulterior, conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, în coroborare cu Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensie, la momentul depunerii cererii, de stabilire a pensiei pentru limită de vârstă în condiții generale, unde în stagiul de cotizare vor fi incluse toate perioadele contributive.

În consecință, instanța de recurs menționează că jurisprudența nu este imuabilă ci, din contră, progresivă în esență, iar acest fapt se confirmă prin decizia din 28 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție (nr. 3ra-10/20), din care rezultă revirimentul practicii judiciare în acest sens, or dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu, cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Așadar, circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că atât prima instanță, cât și instanța de apel au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție, nu pot fi menținute, iar cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Bețivu urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bețivu.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) ale Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia din 22 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și se emite o nouă decizie prin care:

Se respinge ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bețivu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Serviciul de Protecție și Pază de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Nina Vascan